

**ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ
SUTEIKIMO KOMISIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2019 m. spalis 15 d. Nr. (20.4.)-TAR1- 140
Klaipėda

Posėdis įvyko 2019 m. spalio 4 d. 13 val.

Vieta: Didysis pasitarimų kambarys („Akvariumas“), II a. fojė, Klaipėdos miesto savivaldybėje

Posėdžio pirmininkas Arvydas Cesiulis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, mero pavaduotojas, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas

Posėdžio sekretorė Raimonda Mažonienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriaus vyr. specialistė

Dalyvavo (8 nariai iš 8):

1. Arvydas Cesiulis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, mero pavaduotojas, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas;
2. Zita Genienė, Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus Istorijos skyriaus vedėja;
3. Tadas Naudžius, VĮ Registrų centro Klaipėdos filialo Turto matavimų, vertinimo ir sertifikavimo skyriaus Klaipėdos 2 grupės vadovas;
4. dr. Vasilijus Safronovas, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorius;
5. Andrius Petraitis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys;
6. Nijolė Laužikienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento direktorė;
7. dr. Albinas Drukteinis, Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto profesorius;
8. Vitalijus Juška, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Paveldosaugos skyriaus vedėjas.

Kiti posėdžio dalyviai:

1. Petras Šmitas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus pirmininkas;
2. Vytautas Nausėda, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Geodezijos ir GIS skyriaus vedėjas;
3. Inga Aksamitauskaitė, LCC tarptautinio universiteto atstovė;
4. Tadas Mėžinys, VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ Infrastruktūros skyriaus vadovas;
5. Martynas Vainorius, naujienų portalo „Atvira Klaipėda“ žurnalistas;
6. Andrius Samuilovas, VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ l. e. direktoriaus pareigas;
7. Rimantas Mockus, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyriaus vedėjas;
8. Dionyzas Varkalis, muziejininkas;
9. Paul Peter Grudzinskas, Klaipėdos vokiečių bendrijos pirmininkas;
10. Jonas Lukšas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus atsakingasis sekretorius;
11. Eglė Deltuvaitė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vedėja;
12. Benas Volodzka, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus narys;
13. Kęstutis Demereckas, leidyklos „Libra Memelensis“ vadovas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininko ir jo pavaduotojo išrinkimo.
2. Dėl Prūsijos karalienės Luizės atminimo įamžinimo.
3. Dėl autobusų stotelių pavadinimų suteikimo Tilžės g., Jūrininkų pr. ir Pamario g.
4. Dėl autobusų stotelių pavadinimų pakeitimo.
5. Dėl naujai suplanuotų gatvių pavadinimų suteikimo.
6. Dėl Svijanės ežero pavadinimo pakeitimo į Žvejonės ežero pavadinimą.
7. Dėl Mažosios Lietuvos vėliavos naudojimo Klaipėdos miesto viešosiose reprezentacinėse erdvėse per atmintinas šiam regionui dienas.
8. Dėl Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos atminimo įamžinimo.

Posėdžio medžiaga:

1. Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų Klaipėdos mieste suteikimo tvarkos aprašas (patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009-11-26 sprendimu Nr.T2-394, nauja redakcija patvirtinta 2019-05-30 sprendimu Nr.T2-164), 4 lapai;
2. Inicijatyvinės grupės (Klaipėdos forumo koordinatorius Benas Volodzka) 2019-03-25 raštas „Kreipimasis dėl Prūsijos karalienės Luizės atminimo Tauralaukyje“, 2 lapai;
3. Koordinacinės grupės (Benas Volodzka) 2019-09-16 raštas „Priemonių planas 2020-2025 m. dėl karalienės Luizės atminimo įamžinimo“, 2 lapai;
4. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio departamento Transporto skyriaus 2019-05-17 raštas Nr.VS-2627 „Dėl autobusų stotelių pavadinimų suteikimo“ ir jo priedai: VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ 201905-13 raštas Nr.S5-271 „Dėl stotelių pavadinimų suteikimo“ ir 3 žemėlapiai, 5 lapai;
5. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio departamento Transporto skyriaus 2019-05-17 raštas Nr.VS-2627 „Dėl autobusų stotelių pavadinimų suteikimo“ ir jo priedai: VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ 201905-13 raštas Nr.S5-271 „Dėl stotelių pavadinimų suteikimo“ ir 3 žemėlapiai, 5 lapai;
6. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio departamento Transporto skyriaus 2019-08-05 raštas Nr.VS-4008 „Dėl autobusų stotelės pavadinimo pakeitimo“ ir LCC tarptautinio universiteto 2019-07-22 raštą Nr.PS5-008 „Dėl autobusų stotelės pavadinimo pakeitimo“, 2 lapai;
7. Transporto skyriaus vedėjo R. Mockaus prašymas el.paštu 2019-10-03 „Dėl autobusų stotelės „Sveikatos priežiūros centras“ pavadinimo pakeitimo į pavadinimą „Klaipėdos miesto poliklinika“, 1 lapas;
8. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Geodezijos ir GIS skyriaus 2019-07-02 raštas Nr.VS-3437 „Dėl gatvės ir ežero pavadinimų“, 1 lapas;
9. Naujai suplanuotos 1 gatvės situacijos planas (Tauralaukis), 1 lapas;
10. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Geodezijos ir GIS skyriaus 2019-10-02 raštas Nr. VS-5004 „Dėl gatvių pavadinimų“, 1 lapas;
11. Naujai suplanuotų 2 gatvių situacijos planas (tarp Tauralaukio ir Liepų g.), 1 lapas;
12. Siūlomas Mažosios Lietuvos vietovardžių sąrašas naujai suplanuotoms gatvėms – rajone nuo Tauralaukio iki Liepų gatvės, patvirtintas Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos posėdžio 2018-02-05 protokolu Nr. (20.4.)-TARI-21, 1 lapas;
13. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Urbanistinės plėtros departamento Geodezijos ir GIS skyriaus 2019-07-02 raštas Nr.VS-3437 „Dėl gatvės ir ežero pavadinimų“, 1 lapas;
14. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2019-06-03 raštas Nr. S1242 (1.7) „Dėl ežero pavadinimo“ ir jo priedai: prof. Dalios Kiseliūnaitės raštas „Dėl ežero Klaipėdos mieste vardo“, 7 lapai;

15. *Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyriaus 2019-08-21 raštas „Dėl Mažosios Lietuvos vėliavos naudojimo Klaipėdos miesto viešosiose reprezentacinėse erdvėse per atmintinas šiam regionui dienas“, 2 lapai;*

16. *Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymas, 10 lapų;*

17. *Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyriaus 2019-08-28 raštas „Kreipimasis dėl I-ojo ir IV-ojo Lietuvos Respublikos prezidento, Aukštojo LR Vyriausybės įgaliojimo Klaipėdos krašte Antano Smetonos atminimo Klaipėdos mieste“, 3 lapai.*

1. SVARSTYTA. Dėl Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininko ir jo pavaduotojo išrinkimo.

N. Laužikienė informavo, kad pagal Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų Klaipėdos mieste suteikimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarka) 12 punktą: „Komisija per pirmąjį posėdį iš savo narių išsirenka Komisijos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Komisijos sprendimas įforminamas Komisijos posėdžio protokolu.“. Pažymėjo, kad Tvarkoje nėra numatyta, kaip rinkti pirmininką: slaptu ar atviru balsavimu.

N. Laužikienė pasiūlė pirmininku Arvydą Cesiulį.

Z. Genienė pritarė, nes A. Cesiulis yra istorikas ir politikas.

A. Cesiulis sutiko ir padėkojo už pasitikėjimą.

N. Laužikienė pasiūlė balsuoti, kas už tai, kad Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos (toliau – Komisija) pirmininku būtų Arvydas Cesiulis?

BALSUOTA: 7 UŽ, 1 SUSILAIKĖ.

N. Laužikienė pasiūlė išsirinkti pavaduotoją.

V. Juška pasiūlė, kad pirmininko pavaduotojas būtų iš išorės, ne iš savivaldybės administracijos.

A. Cesiulis pasiūlė, kad pavaduotojas būtų dr. Vasilijus Safronovas.

dr. V. Safronovas sutiko būti Komisijos pirmininko pavaduotoju.

N. Laužikienė pasiūlė balsuoti, kas už tai, kad Komisijos pirmininko pavaduotoju būtų dr. Vasilijus Safronovas?

BALSUOTA: 7 UŽ, 1 SUSILAIKĖ.

NUTARTA:

1. Patvirtinti Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininku Arvydą Cesiulį, mero pavaduotoją, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narį;
BALSUOTA: 7 UŽ, 1 SUSILAIKĖ.

2. Patvirtinti Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininko pavaduotoju dr. Vasilijų Safroną, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorių.

BALSUOTA: 7 UŽ, 1 SUSILAIKĖ.

2. SVARSTYTA. Dėl Prūsijos karalienės Luizės atminimo įamžinimo.

Pranešėjas - Benas Volodzka, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus narys.

B. Volodzka informavo, kad š. m. liepos mėnesį buvo sudaryta iniciatyvinė grupė Prūsijos Karalienės Luizės atminimui įamžinti, kuri sudarė priemonių programą. Pasiūlė, kad viena iš priemonių - kurių būtų galima artimiausiu metu įgyvendinti - tai suteikti Tauralaukyje esančiam parkui pavadinimą „Karalienės Luizės parkas“.

A. Cesiulis pastebėjo, kad niekas nėra prieš Karalienės Luizės atminimo įamžinimą, priemonių numatyta daug, tačiau reikėtų numatyti ką įgyvendinti pirmiausia, laikantis nuostatos, kad ne viskas pavyks iš karto, o „žingsnis po žingsnio“.

N. Laužikienė paklausė, ar yra registruotas parko statusas?

V. Nausėda atsakė, kad tokio parko registre nėra.

V. Juška papildė, kad teisinėje bazėje, susijusioje su planavimu, yra apibrėžimas kas yra „parkas“ - tai nėra sklypo pavadinimas.

A. Drukteinis pastebėjo, kad Komisija svarsto įamžinimo faktą – ar verta, ir pavadinimus - ar jie taisyklingi. Ar suteikti pavadinimą ir kam? – jau kiti klausimai.

N. Laužikienė informavo, kad miesto tarybos sprendimas dėl Prūsijos Karalienės Luizės atminimo įamžinimo jau yra priimtas prieš kelis metus, jos vardu pavadintas Jaunimo centras ir pakabinta atminimo lenta.

N. Laužikienė pasiūlė išsiaiškinti dėl parko ir jo statuso suteikimo galimybės ir tik tada spręsti ar parkui suteikti Karalienės Luizės vardą ir eiti su sprendimo projektu į miesto tarybą.

V. Juška informavo, kad šiuo metu rengimas miesto bendrasis planas. Reikėtų pažiūrėti, kas ten planuojama, ar galima toje vietoje galvoti apie parko įrengimą, nes parkui privalomi tam tikri elementai ir vieninga koncepcija: želdynų formavimas, takelių sistema, privažiavimas automobiliais ir parkavimas ir kt. Tai daroma bendru projektu. Taip dabar tvarkomas Malūno tvenkinio parkas, Sąjūdžio parkas. Taip pat svarbu žinoti, kieno nuosavybei priklauso žemė, kurioje ketinama įrengti parką.

B. Volodzka atsakė, kad ta teritorija priklauso Nacionalinei žemės tarnybai. Šį pavasarį buvo daroma talka, tačiau Kretingos miško urėdija negali duoti leidimo organizuoti talkas ar tvarkyti tą žemę - pvz. kirsti krūmynus. Tai yra miško žemė. Jo žiniomis, jau kelis metus svarstomas klausimas kaip perduoti miesto savivaldybei kaip viešųjų želdinių zoną.

dr. V. Safronovas ir V. Juška paklausė ar numatoma prieškaryje buvusį Karalienės Luizės paminklą atstatyti Tauralaukyje istorinėje vietoje, kur paminklas stovėjo anksčiau, ar kitoje?

B. Volodzka atsakė, kad prieškaryje paminklas stovėjo toje vietoje, kur dabar yra privati teritorija, todėl paminklą reikėtų atstatyti kitoje vietoje, Tauralaukio parke. Pastebėjo, kad mieste nėra monumentalių Karalienės Luizės įamžinimo formų.

V. Juška pastebėjo, kad paminklo atstatymo klausimas yra tampriai susijęs su parko klausimu.

Komisijos naria, sutarė paminklo atstatymo klausimą svarstyti vėliau, kai bus išsiaiškinta dėl parko.

NUTARTA:

1. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai išsiaiškinti galimybes Tauralaukyje (dabartinio miškelio vietoje) suplanuoti parką ir jį įteisinti.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu

3. SVARSTYTA. Dėl autobusų stotelių pavadinimų suteikimo Tilžės g., Jūrininkų pr. ir Pamario g.

Pranešėjas - Rimantas Mockus, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyriaus vedėjas.

R. Mockus informavo Komisiją, kad VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ prašo leisti naujai įrengtoms autobusų stotelėms suteikti pavadinimus sekančiais:

1. *Tilžės gatvėje* (ties sklypu Tilžės g. 74) iš abiejų kelio pusių 2 (dviem) autobusų stotelėms „*Sendvario pievų*“ autobusų stotelių pavadinimus;

2. *Jūrininkų prospekte* (ties Bandužių g. 1 ir Jūrininkų pr. 3B) – iš abiejų kelio pusių 2 (dviem) autobusų stotelėms suteikti „*Vaidaugų*“ autobusų stotelės pavadinimus;

3. *Pamario gatvėje* (tarp „Kopų“ ir „2-osios Melnragės“ autobusų stotelių) – iš abiejų kelio pusių 2 autobusų stotelėms suteikti „*Ruonių*“ autobusų stotelių pavadinimus.

R. Mockus pažymėjo, kad „*Sendvario*“ ir „*Vaidaugų*“ stotelių pavadinimai siūlomi, atsižvelgiant į miesto gyvenamųjų rajonų schemą, kuri yra patvirtinta miesto tarybos 2015-03-26 sprendimu Nr. T2-29, o „*Ruonių*“ stotelių pavadinimas siūlomas, atsižvelgiant, kad netoli yra *Ruonių gatvė*, taip pat, pajūryje, netoli Moterų pliažo, dažnai pasitaiko, kad atplaukia ruonių.

A. Drukteinis pastebėjo, kad dokumentuose stotelių pavadinimai, kurie susideda iš kelių žodžių, iš didžiosios raidės rašomas tik pirmas žodis, o antras žodis jau iš mažosios raidės, todėl „*Sendvario pievų*“ stotelės pavadinimas užrašytas teisingai, tačiau gatvių pavadinimų, susidedančių iš kelių žodžių, jau kiekvienas žodis rašomas iš didžiosios raidės.

R. Mockus atsakė, kad autobusų stotelėse visi pavadinimai rašomi tik didžiosiomis raidėmis.

NUTARTA. Pritarti VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ siūlymui suteikti naujai įrengtoms autobusų stotelėms šiuos pavadinimus:

- *Tilžės gatvėje* (ties sklypu Tilžės g. 74) – „*Sendvario pievų*“ – iš abiejų kelio pusių 2 (dviem) autobusų stotelėms.
- *Jūrininkų prospekte* (ties Bandužių g. 1 ir Jūrininkų pr. 3B) – „*Vaidaugų*“ – iš abiejų kelio pusių 2 (dviem) autobusų stotelėms;
- *Pamario gatvėje* (tarp „Kopų“ ir „2-osios Melnragės“ autobusų stotelių) – „*Ruonių*“ – iš abiejų kelio pusių 2 (dviem) autobusų stotelėms.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

4. SVARSTYTA. Dėl autobusų stotelių pavadinimų pakeitimo.

Pranešėjas - Rimantas Mockus, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyriaus vedėjas.

R. Mockus informavo, kad LCC tarptautinis universitetas prašo leisti pakeisti „*Kretingos stotelė*“ autobusų stotelės (šalia Kretingos gatvės) pavadinimą į „*LCC tarptautinio universiteto stotelė*“ pavadinimą.

T. Mėžinys ir A. Samuilovas pastebėjo, kad pavadinimas per ilgas, nes tarpas tarp kitų autobusų stotelių yra per trumpas ir kol ištars ateinančios autobusų stotelės siūlomą pavadinimą, autobusas jau bus atvažiavęs į stotelę.

T. Mėžinys pasiūlė pavadinime nenaudoti „tarptautinis“

I. Aksamitauskaitė papasakojo, kad „LCC“ yra naudojamas kaip prekinis ženklas, kuris jau senokai nešifruojamas į „Lietuvos krikščioniškojo koledžo“ pavadinimą, nes tokios institucijos nebėra. Universitetas turi vieningą pavadinimą „LCC tarptautinis universitetas“.

T. Mėžinys paklausė, ar tik vienos stotelės pavadinimą norima keisti, ar ir kitos stotelės, kuri yra antroje kelio pusėje ir vadinasi „*Studentų stotelė*“?

I. Aksamitauskaitė atsakė, kad LCC tarptautinis universitetas kreipėsi su prašymu pakeisti tik vienos autobusų stotelės, kuri yra šalia universiteto, pavadinimą.

Komisijos nariai ir kiti posėdžio dalyviai diskutavo dėl stotelių abiejuose kelio pusėse pavadinimų pakeitimo tikslingumo: kurios autobusų stotelės – „*Kretingos stotelė*“ ar „*Studentų stotelė*“ – pavadinimą racionalu būtų pakeisti, atsižvelgiant į kelio atkarpas tarp kitų autobusų sustojimo bei važiavimo krypčių: į miesto centrą ar į Mažąjį kaimelį, ir jų išsidėstymo tarp arčiausiai esančių objektų.

R. Mockus informavo, kad nuo 2019-08-01 VŠĮ „Sveikatos priežiūros centras“ pasikeitė pavadinimas į VŠĮ „Klaipėdos miesto poliklinika“, todėl prašoma, kad Komisija pritartų ir atitinkamam autobusų stotelės pavadinimo pakeitimui.

Komisija pritarė prašymui.

NUTARTA. Pritarti siūlymui pakeisti autobusų stotelių pavadinimus:

- Šiaurės pr., „*Studentų*“ (Vakarų kryptis) autobusų stotelės pavadinimą pakeisti į „LCC tarptautinis universitetas“ autobusų stotelės pavadinimą.

- Kretingos g., „*Kretingos*“ (Šiaurės kryptis) autobusų stotelės pavadinimą pakeisti į „LCC tarptautinis universitetas“ autobusų stotelės pavadinimą.

2. Pritarti Klaipėdos miesto savivaldybės Transporto skyriui siūlymui pakeisti Taikos prospekte iš abiejų kelio pusių autobusų stotelių „*Sveikatos priežiūros centras*“ pavadinimą į „*Klaipėdos miesto poliklinika*“ autobusų stotelių pavadinimą.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

5. SVARSTYTA. Dėl naujai suplanuotų gatvių pavadinimų suteikimo.

Pranešėjas – Vytautas Nausėda, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Geodezijos ir GIS skyriaus vedėjas.

V. Nausėda paprašė Komisijos suteikti pavadinimą naujai suformuotai gatvei šalia Žaibo gatvės pavadinimą.

dr. A. Drukteinis pasiūlė, atsižvelgiant į tai, kad šalia yra gatvės, kurios turi gamtos reiškinių pavadinimus: *Žaibo, Vėjo, Debesų*- suteikti naujai suplanuotai gatvei *Žarų gatvės* pavadinimą.

V. Nausėda paprašė Komisijos suteikti pavadinimus 2 (dviem) naujai suformuotoms gatvėms rajone tarp Tauralaukio ir Liepų gatvės. Priminė, kad Komisijos 2018-02-05 protokolo nutarimu

Nr.(20.4)-TAR1-21 nutarimu buvo patvirtintas siūlomas Mažosios Lietuvos vietovardžių sąrašas šiame rajone naujai suplanuotoms gatvėms.

dr. A. Drukteinis pasiūlė suteikti *Kiautryny* ir *Kauklaukių* gatvių pavadinimus.

dr. V. Safronovas ir N. Laužikienė pastebėjo, kad šalia esančių gatvių pavadinimai skamba panašiai, todėl tai klaidintų gyventojus, pvz. iškviečiant taksi, greitąją medicininę pagalbą.

V. Nausėda papasakojo, kad šitos gatvės po 1 metų gali būti formuojamos iš naujo, nes šiuo metu rengiamas bendras planas, todėl pavadinimai gali ir neišlikti.

dr. A. Drukteinis patikslino pavadinimus ir pasiūlė *Kiautryny* ir *Valtarkiemio* gatvių pavadinimus.

NUTARTA:

1. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai naujai suplanuotai gatvei šalia Žaibo gatvės suteikti *Žarų gatvės* pavadinimą.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. Rekomenduoti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai naujai suplanuotoms gatvėms rajone tarp Tauralaukio ir Liepų gatvės suteikti pavadinimus;

- *Valtarkiemio* gatvė (planuojama gatvė Nr.1);

BALSUOTA: 8 UŽ.

- *Kiautryny* gatvė (planuojama gatvė Nr.2).

BALSUOTA: 5 UŽ, 2 SUSILAIKĖ, 1 PRIEŠ.

6. SVARSTYTA. Svijanės ežero pavadinimo pakeitimo į Žvejonės ežero pavadinimą.

Pranešėjas - Vytautas Nausėda, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Geodezijos ir GIS skyriaus vedėjas.

V. Nausėda informavo, kad Geodezijos ir GIS skyriaus parengė Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimą dėl *Svijanės* ežero pavadinimo suteikimo, tačiau gavo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) raštą, kad nepritaria *Svijanės* ežero pavadinimui ir siūlo suteikti *Žvejonės* ežero pavadinimą pagal. Argumentuojama kad, *Svijanė* ar *Svijone* yra netinkamai atkurtos (iš užrašymų vokiečių kalba) formos, o dėl *Žvejonės*, bent kaip upėvardžio, abejonių nėra. VLKK pridėjo ekspertės prof. Dalios Kiseliūnaitės išvadas dėl ežero pavadinimo.

dr. A. Drukteinis pritarė VLKK, argumentų paneigiančių VLKK išaiškinimą nėra, paaiškino, kad lingvistiškai negalima paaiškinti lietuvių kalboje pavadinimo iš „Sv“ užrašymą. Jis pasisako už *Žvejonės* pavadinimą.

K. Demereckas pasakė, kad jis nepritaria VLKK rekomendacijai dėl šių priežasčių:

1. nes tai suardys seniausią vakarų baltų vandenvardžių sluoksnį, kuris parodo kokia tauta gyveno Lietuvos pajūryje ir pamaryje;

2. nes VLKK remiasi tik vieno eksperto – prof. D. Kiseliūnaitės išvada;

3. prof. D. Kiseliūnaitės išvada tendencinga, nukreipta prieš vokiečių kultūra ir primena sovietinius laikus, kai vokiški pavadinimai buvo keičiami į lietuviškus;

4. prof. D. Kiseliūnaitės išvada remiasi vieno pateikėjo, kurio liudijimas užrašytas 1960 m., lygtais toksai upelis *Žvejone* buvo ir įtekėjo į Dangę prie Gvildžių. Upelio vardas visoje mums žinomoje kartografijoje nuo 1725 m. yra *Ringelis*. Henenbergis sakė, kad reikia bent trijų pateikėjų, kad patikrinti vardą, negalima vienu pateikėju pasitikėti.

Jo manymu, VLKK ir ekspertės prof. D. Kiseliūnaitės išvada negalima pasitikėti, nes remiasi vieno upelio, kuris, neva, yra buvęs prie Gvildžių pavadinimu.

Kito upelio (*ne Ringelio*) senuose žemėlapiuose nėra. Pavadinimai yra suteikiami pagal reikšmę, tačiau šis ežeras buvo sekclus, dumblėtas ir upelis iš jo ištekantis buvo griovio tipo, čia žvejojama niekada nebuvo. Klaipėdiečiams buvo leidžiama žvejoti nuo Klaipėdos sąsiaurio iki Ventės rago, o kurie norėjo ir jūroje, čia buvo aibė žuvies.

K. Demereckas prieštaravo dėl „Š“ raidės, 1905 m. kartografijoje yra parašyta „Šmeltz“ upelis, bet jis vis tiek dabar vadinasi Smiltėlės upeliu, o ne pagal vokišką užrašymą.

Jo manymu, taip galima peržengti pavojingą vardažodžių keitimo ribą ir pervadinti visus pavadinimus su „S“ į pavadinimus su „Ž“, pvz. *Svencelė* taps *Žvengelė*, *Slengiai* – *Žlengė* ir gal teks atsisakyti *Melnragės* ir kitų kuršiškų pavadinimų.

Akcentavo, kad reikia pasidžiaugti, kad išliko baltų kalbos žodis „*Svijane*“, turintis atitikmenų kuršių ir latvių kalbose ir reiškiantis: *svydėti, blizgėti, švytėjimą*, t.y. švytintis, blizgantis ežeras. Netgi žodis *svajonė* yra to pačio žodžio kilmės ir reiškia *šviesa*.

Didysis Lietuvių kalbos žodynas (p. 801) nurodo, kad šaknis *Svi-* reiškia - *svisti, swinga, svydėti, svidinti (žvilgėti, blizgėti, blizginti.)*

Svi –dinti

Glu-dinti

Priesaga –*an-* reiškia–*koks?* Pvz. *ragana – raganė. Svi-(j)-an-ė – blizgantis, žvilgantis ežeras.*

Latvių kalboje Svi –svinings (iškilmingas), sviningums (iškilmingumas) (p. 252).

K. Demereckas, pažymėjo, kad upėvardžiai yra pats seniausias kalbinis sluoksnius, todėl dažnai mes negalime žinoti, net atspėti koks yra pavadinimo raktas. Akcentavo, kad jeigu atvažiuos koks žmogus studijuojantis kuršius, tai neberas to ežero. Pristatė knygą „Kuršiai. Genties kultūra: laidosenos duomenimis“ (Vilnius, 2009 m.)

Papasakojo, kad 500 m. kartografijos žemėlapiuose visur užrašytas *Swijane* ežero pavadinimas. Vokiečiai būtų kitaip užrašę tą žodį. *Žvejonės* vardas niekur niekada nėra užfiksuotas, yra tik *Žvejo* gatvė, kuri užfiksuota 1934 m., kada buvo lietuvinimas. Pateikė Komisijos nariams žemėlapių pavyzdžius. Pažymėjo, kad kelis šimtus metų *Svijanės* ežeras žymėdavo Klaipėdos miesto ribą, todėl jis visada yra žemėlapiuose.

K. Demereckas, kaip kultūros paveldo ekspertas, pasiūlė susilaikyti nuo vardo suteikimo, kol bus pateiktos kitos ekspertizės.

A. Cesiulis sutiko, kad kuršiški pavadinimai nebuvo rašomi lietuviškai.

Komisijos nariai diskutavo dėl K. Demerecko pateiktos informacijos.

K. Demereckas akcentavo, kad senuose žemėlapiuose aplinkiniai kaimai visur užrašyti su „Š“ ir su „Ž“, tik ežero pavadinimas visur rašomas *Svijane*. Visose žemėlapiuose upelis yra *Ringelis*, niekur nėra *Žvejonės*, o kaip atsirado *Žvejonės* upelis 1960 m. ir *Mumlaukio* ežeras, istorija nutyli - tai buvo tarybiniai laikai.

V. Juška pastebėjo, kad dabar turime dviejų ekspertų išvadą, kurios iš principo yra skirtingos.

K. Demerecko nuomone, ekspertas turėtų būti lietuvių kalbos specialistas, kad įrodytų, jog žodžio *Svijane* šaknis *Svi-* yra lietuviškos kilmės.

A. Cesiulis pasiūlė kreiptis į kelias institucijas, kad gauti kuo daugiau ekspertų nuomonių.

NUTARTA:

1. Esant prieštaringsiems dviejų ekspertų nuomonėms, neatsižvelgti į Valstybinės lietuvių kalbos komisijos rekomendaciją suteikti ežerui *Žvejonės* vardą,

2. Paprašyti ekspertų nuomonės dėl *Svijanės* ežero pavadinimo lietuviškos kilmės. Įpareigoti Arvydą Cesiulį, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininką, kreiptis į Lietuvių kalbos instituto Vardyno skyrių, Klaipėdos universitetą ir kt. institucijas.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

7. SVARSTYTA. Dėl Mažosios Lietuvos vėliavos naudojimo Klaipėdos miesto viešosiose reprezentacinėse erdvėse per atmintinas šiam regionui dienas.

Pranešėjas - Benas Volodzka, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus narys.

B. Valodzka informavo, kad Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyrius siūlo iškelti Mažosios Lietuvos vėliavą per atmintinas dienas tam tikrose miesto reprezentacinėse vietose, kad klaipeidiečiai žinotų, kokiame etnografiniame regione gyvena.

V. Juška pastebėjo, kad pagal Lietuvos Respublikos vėliavos ir kitų vėliavos įstatymą. Etninės kultūros globos taryba nustato etnografinių regionų vėliavų naudojimo tvarką. Tvarka nėra kol kas patvirtinta.

dr. V. Safronovas ir dr. A. Drukteinis pažymėjo, kad vėliavų panaudojimo klausimas nėra Komisijos kompetencija.

N. Laužikienė pastebėjo, kad kol kas nėra patvirtinta Mažosios Lietuvos istorinė heraldika, dėl kurios specialiai sudaryta Šilutėje savivaldybių atstovų komisija kol kas nesusitarė.

V. Juška pastebėjo, kad Mažosios Lietuvos istorinė vėliava kaip ir kitų etnografinių regionų vėliavos yra paskelbtos Etninės kultūros globos tarybos tinklapyje.

NUTARTA. Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisija nesvarsto klausimo dėl Mažosios Lietuvos istorinės vėliavos panaudojimo Klaipėdoje, kadangi tai reglamentuoja Lietuvos Respublikos vėliavos ir kitų vėliavų įstatymas.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

8. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos atminimo įamžinimo.

Pranešėjai - Petras Šmitas, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos skyriaus (toliau – MŽRT KS) pirmininkas;

R. Volodzka informavo, kad MLRT KS kreipėsi su prašymu įamžinti Antano Smetonos, Klaipėdoje I-ojo ir IV-ojo Lietuvos Respublikos prezidento, Aukštojo LR Vyriausybės įgalotinio Klaipėdos krašte, atminimą.

P. Šmitas pasiūlė įamžinti Antano Smetonos atminimą Klaipėdoje, nes jis yra buvęs Lietuvos prezidentas, o Klaipėda yra Lietuvos dalis. Pasiūlė pastatyti Antano Smetonos atminimui biustą, už Arkos paminklo, alėjoje palei Danės upę.

A. Cesiulis pasiūlė pirmiausia apsvarstyti dėl pačio įamžinimo fakto.

dr. V. Safronovas pastebėjo, kad argumentai dėl A. Smetonos įamžinimo Klaipėdoje, išdėstyti MŽRT KS rašte, yra niekiniai dėl šių priežasčių: 1) A. Smetonos vaidmuo dėl Mažosios Lietuvos prijungimo prie Didžiosios Lietuvos buvo labai ribotas, jis jokio vaidmens neturėjo, kai vyko Mažosios Lietuvos ir Didžiosios Lietuvos susijungimas, o kai buvo paskirtas LR Vyriausybės atstovu Klaipėdos krašte, tai 3 mėn. vykdė politiką, nesuderinama su LR Vyriausybės politika, todėl LR Vyriausybė paprašė jo atsistatydinti. 2) dėl jūrinių tradicijų puoselėjimo – A. Smetona pats nesiėmė jų puoselėti, nes organizuoti Jūros dieną jam buvo siūlyta ne vienerius metus, kol 1934 m. iš reikalo buvo pradėta tą šventę rengti.

dr. V. Safronovas nuomone, A. Smetoną būtų galima įamžinti Klaipėdoje, kaip vieną iš buvusių Lietuvos prezidentų, tačiau tuomet reikėtų Klaipėdoje įamžinti visus buvusius Lietuvos prezidentus.

A. Cesiulis pritarė dr. V. Safronovo nuomonei dėl A. Smetonos, pažymėdamas, kad A. Smetonos nuopelnai dėl Klaipėdos krašto prijungimo prie Didžiosios Lietuvos istoriškai nebuvo identifikuoti. Tačiau, vėliau, jam tapus visos Lietuvos prezidentu, natūralu, kad jis rūpindamasis visos valstybės reikalais, rūpinosi ir Klaipėdos reikalais, todėl jo pėdsakas yra išlikęs. A. Cesiulio nuomone, vadovaujantis ta logika, visai tinkamas pasiūlymas jį įamžinti kartu su kitais Lietuvos prezidentais Klaipėdoje.

Z. Genienės nuomone, dabar reikėtų susilaikyti nuo A. Smetonos įamžinimo. Informavo, kad artėjant 1923 m. Klaipėdos krašto prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos 100-mečiui, sudaryta darbo grupė, kuri rengia programą. Pažymėjo, kad A. Smetonos nuopelnai Lietuvai yra gerai žinomi, tačiau iki šiol yra neįamžintų asmenybių, kurios gerokai daugiau nusipelnė Klaipėdai.

A. Cesiulis papasakojo, kad darbo grupė, sudaryta 1923 m. Klaipėdos krašto prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos 100-mečiui pažymėti, sudarys veiksmų planą, kuris truks 3-4 metus, tai bus ilgas procesas. Pastebėjo, kad tame kontekste bus galima pagalvoti ir apie A. Smetonos atminimo įamžinimo formas ir būdus, atsižvelgiant į MLRT KS pasiūlymą.

dr. A. Drukteinis pastebėjo, kad galėtų atsirasti prezidentų biustų arba bareljefų alėja.

V. Juška priminė, kad Martynas Jankus neturi iki šiol biusto.

P. Šmitas pastebėjo, kad Klaipėda yra labai keistas miestas dėl įamžintinių asmenybių: ta asmenybė veikė dėl Klaipėdos, bet tuo pačiu tai gyveno čia, tai negyveno.

N. Laužikienė pritarė, kad A. Smetonos sąsajos su Klaipėda nėra tokios ryškios, taip pat, kad iki šiol yra neįamžintų asmenybių, kurios Klaipėdai yra labai nusipelnusios. A. Smetonos atminimo įamžinimo idėja, yra tik idėja, kuri dar nėra išdiskutuota nei kur, nei kaip ji būtų realizuota.

V. Juškos nuomone, neneigiant A. Smetonos nuopelnų, dabar reikėtų įaiškinti labiau nusipelnusius, o A. Smetoną - vėliau.

B. Volodzka informavo, kad jis kalbėjęs su LR Seimo Lietuvos laisvės komisijos pirmininku Arūnu Gumuliausku bei gavęs atsakymą iš Kultūros ministerijos, kad pagal kompetencijos ribas miesto savivaldybė galėtų svarstyti dėl A. Smetonos įamžinimo. ApmAUDU, kad Vilniuje ir Kaune A. Smetonos atminimas iš esmės yra minimaliai įamžintas, o Klaipėdoje - per beveik 30 metų - to nepadaryta. Todėl, nesant A. Smetonos įamžinimo faktui Klaipėdoje, kyla abejonės dėl to, ar čia teigiamai žiūrima į Lietuvos valstybės istoriją ir jos principus.

dr. V. Safronovas pastebėjo, kad A. Smetona Vilniuje ir Kaune veikė aktyviai, todėl natūralu, kad ten jo veiklos pėdsakų yra išlikę daugiau. Pažymėjo, kad A. Smetona su Klaipėda siejasi minimaliai - čia jis buvo tik 3 mėn. ir vykdė politiką, nesuderinamą su LR Vyriausybe. Tačiau tai nereiškia, kad abejojama A. Smetonos nuopelnais visai Lietuvos valstybei.

NUTARTA. Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisija pripažįsta ir vertina Antano Smetonos nuopelnus Lietuvos valstybei, tačiau mano, kad jo įamžinimo faktas Klaipėdoje šiuo metu nėra subrendęs, atsižvelgiant į tai, kad iki šiol mieste neįamžintos asmenybės, nusipelnusios Klaipėdai.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

Posėdis baigėsi 14.30 val.

Posėdžio pirmininkas

Arvydas Cesiulis

Posėdžio sekretorė

Raimonda Mažonienė